

[Raunkjær.]

kun bør gives med en endogsaa meget snæver Begrænsning, ja, det er vel egentlig kun forsvareligt, naar det gælder Jords Grundforbedring ved Vandafledning og Mergling. Det kan nemlig med fuld Ret siges, at saadanne Grundforbedringer i høj Grad bidrager til at forhøje Værdien — og dermed Pantesikkerheden — for Prioriteter i den vedkommende Ejendom, og det er jo noget, man i denne Forbindelse maa tillægge afgørende Betydning.

Landbrugsministeren har, hvad der er ganske naturligt, anmodet Kreditforeningernes staaende Udvalg om en Udtalelse om Lovforslaget, men en Udtalelse fra dette Fællesudvalg foreligger ikke. Derimod har Ministeriet, hvad Ministeren anførte i sin Fremsættelsestale, modtaget en Række Udtalelser fra enkelte Kreditforeninger, hvoraf de fleste ganske naturligt har tilkendegivet visse Betæneligheder ved den Fortrinsret, der her er Tale om at bevile Mergelselskaberne, men i Almindelighed anerkender Kreditforeningerne Merglingens økonomiske Betydning, og som Ministeren ligeledes oplyste i sin Fremsættelsestale, yder et Flertal af Kreditforeningerne i Virkeligheden Tanken sin Tilslutning. Det er jo klart, at man ved en Bedømmelse af det meget vigtige Omraade, der her er Tale om at lovgive paa, maa tillægge Kreditforeningernes Udtalelse afgørende Betydning.

I en hel Række Paragraffer foreslaas det, at en Landvæsenskommission skal godkende alle Planer: Mergelmængden til de forskellige Ejendomme, Udgifternes Fordeling o. s. v., og det hedder i Anmærkningerne til Lovforslaget, at denne Godkendelse fra en Landvæsenskommission maa være en nødvendig Forudsætning for, at Ministeriet vil kunne bevile den i Lovforslagets § 1 omtalte Fortrinsret, ligesom ogsaa Mergelprojektet i det hele, inden denne Fortrinsret gives, skal underkastes en indgaaende Prøvelse. Denne Ordning er fuldkommen analog med den bestaaende Ordning for vor Vandløbslovgivning. Nu er det vistnok almindeligt erkendt ude i Landbrugskredse, at Landvæsenskommissionerne arbejder solidt, men det kan vel ikke nægtes, at det undertiden gaar lidt langsomt. Det kunde maaske derfor tænkes, at man hist og her kunde have ønsket et andet og mere mobilt Udvalg til Prøvelse af disse Planer, og hvad hertil hører, men det maa paa den anden Side erkendes, at naar der er Tale om at udvide denne Fortrinsret til ogsaa at omfatte disse Selskaber, maa nødvendigvis samtidig Kravet om en nøgtern og objektiv Vurdering

og ensartede Afgørelser skærpes. Det er derfor særdeles velbegrunder, naar den højtærede Minister har ønsket at gennemføre Analogien med vor Vandløbslovgivning fuldt og helt paa dette Omraade og derfor har foreslaaet, at Planerne skal godkendes af Landvæsenskommissionerne, inden Ministeriet skrider til at give den omtalte Begunstigelse.

I Lovforslagets § 10 paalægges det Kommunalbestyrelserne at opkræve Bidragene til Mergelselskaberne i Henhold til Landvæsenskommissionens Fordeling af Udgifterne paa de enkelte Lodsejere, der har modtaget Mergel. Nu er det velbekendt, at Sogneraadene ude omkring i Landet ikke sjældent klager over, at de senere Aars Lovgivning har medført, at der stadig læsses mere og mere administrativt Arbejde over paa dem, og derfor vil maaske en og anden finde det mindre heldigt ligefrem at paalægge Sogneraadene at opkræve disse Bidrag. Men naar det er sket, antager jeg, at det er, fordi Ministeren ogsaa her har ønsket helt og fuldt at gennemføre en Ordning analog med den, der er gældende for Vandløbslovgivningens Vedkommende, og det forekommer mig, at man maa give Ministeren Ret i, at dette Punkt har overordentlig stor Betydning. Det er et meget betydningsfuldt Omraade for vor Realkreditordning og for hele Sagens praktiske Gennemførelse, at Ordningen bliver saa fast og sikker som muligt, og derfor er det, at Ministeren ikke alene har foreslaaet, at Landvæsenskommissionernes Godkendelse skal foreligge, men ogsaa har ønsket at faa Analogien gennemført om Kommunernes Medvirkning til at faa disse Bidrag til Mergelselskaberne indbetalt.

Med disse Bemærkninger skal jeg gentage min anbefaling af en velvillig Behandling af Lovforslaget og tilføje Haabet om, at det maa lykkes at gennemføre en saadan Støttelovgivning i denne Rigsdagssamling.

Bording: Den ærede Ordfører for Venstre udtalte, at det centrale, det vigtigste i det Lovforslag, vi her behandler, ligger i § 1, 3die Stykke, og det er rigtigt. Det er det nye, som indføres med Hensyn til disse Forhold, hvis det foreliggende Lovforslag bliver gennemført, hvad jeg for mit Vedkommende vil haabe. Dette nye er Fortrinsretten for de Beløb, som medgaar til at mergle en Landmands Marker, og som han faar Henstand med gennem en Forening med solidarisk Ansvar. Man ønsker der indført den Ordning, at der kan faas Fortrinsret for disse Beløb i Lighed med Kommuneskatter, saa-